

İlahi Liturji'nin Yorumlanması

1.vaaz: İlahi Liturji'yi anlamamanın gerekliliği

İnsanlığın başlangıcından beri en büyük ve en hayırlı olay, şüphesiz, Rabbi'miz İsa Mesih'in yeryüzüne gelişi ve O'nun kurtuluşumuz için yaptıklarıdır. Bir çoğumuz İncilleri okuduğumuzda, o zamanlar Celile ve Yahudiye'de yaşayan ve Tanrı olan Rabbimiz İsa Mesih'i insani gözleriyle görme; O'nun ruhları sakinleştiren ve onları mutlu eden harika sözlerini duyma, tedavisi mümkün olmayan hastalıklara yakalanan hastaların O'na yaklaşıp iyileşme, şeytan enerjisinin etkisinden kurtulma, günden gün arınma ve İsa'nın İlahi Yüzünü görmeyi sevincine nail olmanın ayrıcalığına sahip olan insanlara imreniyoruz. Hakikatten bizim de o günlerde yaşamamız ve kendi gözlerimizle Mesih'i görmemiz ne kadar güzel olurdu!

Doğrusu, daha derin düşünelim: Tanrı'nın Oğlu, Semaları bırakıp sadece Filistin'in o küçük yöresinde yaşayan insanlara üç yıllık halka açık faaliyetleri esnasında Kendini göstermek için mi Yeryüzüne indi? Madem Mesih (Büyük İman İkrarında tekrarladığımız gibi) tüm dünya ve tüm asırların insanları için "*Biz insanlar ve kurtuluşumuz için göklerden inmiş*" peki bu üç yıllık zaman zarfı içinde, faydalı mevcudiyetini, sadece küçük bir ülkenin dar coğrafyasında yaşayan insanlara göstermesi nasıl mümkün olabilirdi ki? Bu, Tanrı tarafından oradaki az kişiye karşı gösterilen bir ayrımcılık olmaz mıydı? Fakat Tanrı'nın yanılmaz sözü Tanrı'nın ayrımcılık yapmadığını tasdik ediyor: "Tanrı'nın insanlar arasında ayırım yapmadığını, ama kendisinden korkan ve doğru olanı yapan kişiyi, ulusuna bakmaksızın kabul ettiğini gerçekten anlıyorum". (Elçilerin İşleri 10, 34-35)

Hangi ulustan olursa olsunlar, hangi çağda yaşarsa yaşasınlar, Mesih'e iman eden insanlar, Tanrı'nın aynı nimetlerinden eşit olarak yararlanırlar. Aslında, Elçi Pavlus'un bize açıkladığı gibi "İsa Mesih dün, bugün ve sonsuza dek aynıdır." (bkz. İbraniler 13:8).

Yani, Mesih'ten iki bin yıl sonra yaşayan bizler, Mesih'le buluşabilir, O'nu duyabilir, Mesih'in yıllarında yaşayan insanlar gibi O'nunla konuşup O'nun nimetlerini alabilir miyiz?

Kilise bu soruya, resmen ve güvenle "evet" cevabını veriyor. Mesih'e Tanrı olarak inanan, vaftiz edilmiş, Mesih'le birleşmiş ve Bedeni olan Kilisesi'nin bir parçası olarak yaşayan bizler, Mesih'i o zamanlar ilk takip edenlerle aynı ayrıcalıklara sahibiz. Fakat bu harika birşeydir! Peki bu nasıl gerçekleşebilir?

İnsan aklını aşan ve Gizemler alemine ulaşan böyle bir şeyin nasıl

olabileceğini insanın sınırlı aklıyla anlaması mümkün değildir. Genellikle biz insanlar günlük hayatımızda olan bir şeyi açıklamakta zorlandığımız zaman onu gizem olarak nitelendiririz! Dahası, İlahi fiillerle/eylemlerle ilgili doğaüstü olayları insan aklıyla açıklamamız mümkün değildir. Sözkonusu eylemler, Tanrı'nın Gizemleridir; bunlara yaklaşmak ve bunlardan faydalanmak için beş duyumuzu (görme, işitme, tutma, koklama, tatma) kullanmayacağız. Bu duyular bizi sadece maddi şeyler hakkında bilgilendirir. Oysa Tanrı'nın Gizemlerine yaklaşmak için başka bir duyuya ihtiyacımız var: İman ! Ama hiç kimse bu inancın insani hayal gücüne kadar uzandığını, bulanık, belirsiz ve varsayımsal bir şey olduğunu düşünmesin! Hristiyan İnanıcı nihai hedefimize ulaşmak için bilmemiz gereken herşeyi bize açıklayan gerçek bir kişiye, Tanrı'nın Oğlu İsa Mesih'e dayanmaktadır. 2000 yıllık Kilise tarihi, Mesih'in gerçeklerinin hergün pratikte doğrulandığını teyit ediyor. Gerçekten de Rab'bin söylediği doğrudur: "Gök ve yer ortadan kalkacak, ama benim sözlerim asla ortadan kalkmayacaktır." (Matta 24:35). Ayrıca Mesih henüz yeryüzündeyken bize ne söylemişti: "İşte ben, dünyanın sonuna dek her an sizinle birlikteyim." (Matta 28:20).

Fakat birisi diyecek ki: İsa bu sözleri söyledikten sonra Göğe yükseldiğine göre böyle bir şey nasıl olabilir? Evet, İsa Göğe Yükseldi. Ama O, Tanrı olarak, Peder ve Kutsal Ruh'la birlikte, hepimizin bildiği "Ey Semavi Kral" diye başlayan günlük duamızda okuduğumuz gibi "her yerde hazır olan ve her şeyi tamamlayan"dır.

Fakat bunun ötesinde, Rabbimiz İsa Mesih, Son Akşam Yemeğinde, (Fışık Yemeğinde) dünyanın her çağın ve tüm ulusların insanlarıyla özel bir birliktelik ilişkisi kurdu. Yeter ki insanlar Mesih'in İncili'ne inansın, Kutsal Teslis adına vaftiz olsun, O'nun iradesine göre yaşamak için mücadele versin ve O'nun Kilisesi'nin üyeleri olarak Mesih ile bütünleşerek yaşamayı yürekten arzulasın.

Bunları ilk kez duyan biri mutlaka haykıracaktır:Bütün bunlar bana bir gizem gibi geliyor. Evet, gerçekten de bunların hepsi bir Gizem ile çevrilidir. Bu, Kilise'nin dilinde **'İlahi Liturji Gizemi'** (**Efharistiya Gizemi, Şükran Ayini**) diye adlandırdığımız sakramenttir. Her müminin, İlahi Litürji esnasında aldığı Komünyon aracılığıyla (Mesih'in Bedeni ve Kanı) Mesih İsa ile birleşmesinin sakramentidir. Her çağda yaşamış ve yaşayacak olan öğrencileriyle bölünmez ve kesintisiz bir bağ oluşturmak için Kutsal Perşembe gecesi Yeruşalim'de tutuklanıp Çarmıha gerilmeden kısa bir süre önce Rab tarafından emanet edilmiş olan büyük, ülvi bir Gizemdir.

Bütün Hristiyanlar, Rab'bin bu sakramenti nasıl insanlara emanet ettiğini, Kutsal İncillerden ve Elçi Aziz Pavlus'un Korintlilere yazdığı ilk Mektubundan öğrenirler. (11:8-28). Hepimizin bildiği gibi, bu

büyük sakrament, Şükran Ayini esnasında icra edilir.

Ancak müminlerin büyük zorluğu burada yatmaktadır. Söz konusu Sakrament, çok derin spiritüel anlamlar taşıdığından ve genellikle pek çok olayın yaklaşık bir saat içinde herkes tarafından anlaşılmayan sembolik bir dilde özetlendiği için İlahi Liturji'nin tüm bu ruhsal zenginliğinin açığa çıkarılması ve ayrıntılı olarak yorumlanması gereklidir, öyle ki her mümin her İlahi Liturji'ye tüm kalbi ve zihniyle katılabilsin!

Bu nedenle, Tanrı'nın izniyle, bu Kilise Yılı'nın Pazar günlerinin vaazlarını İlahi Liturji'nin yorumlanmasına ve anlaşılmasına adayacağız.

Pisidia Metropoliti Sotirios